

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

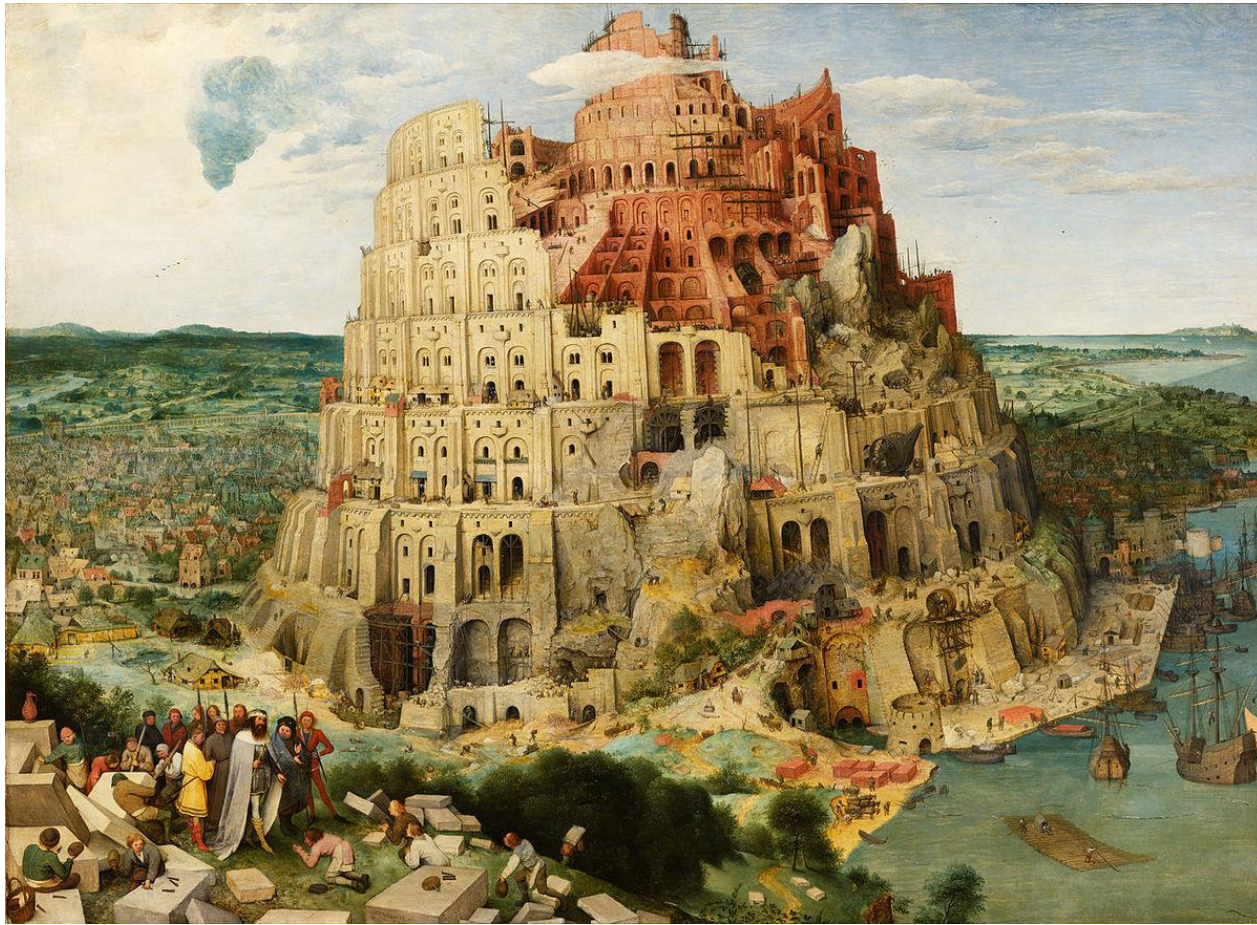
Lærende organisasjoner - utvikling og endringsprosesser

Erfaringsseminaret 2022 – Lillehammer 3. mai

Marte Daae-Qvale Holmemo

Førsteamanuensis i endringsledelse ved Institutt for industriell økonomi og teknologiledelse

Programområdeleder Organisasjon og læring NAV-NTNU

Hol memo, M. D. Q., & Ingvaldsen, J. A. (2018). Local adaption and central confusion: Decentralized strategies for public service Lean implementation. *Public Money & Management*, 38(1), 13-20.

Skolene er fulle av motsetninger!

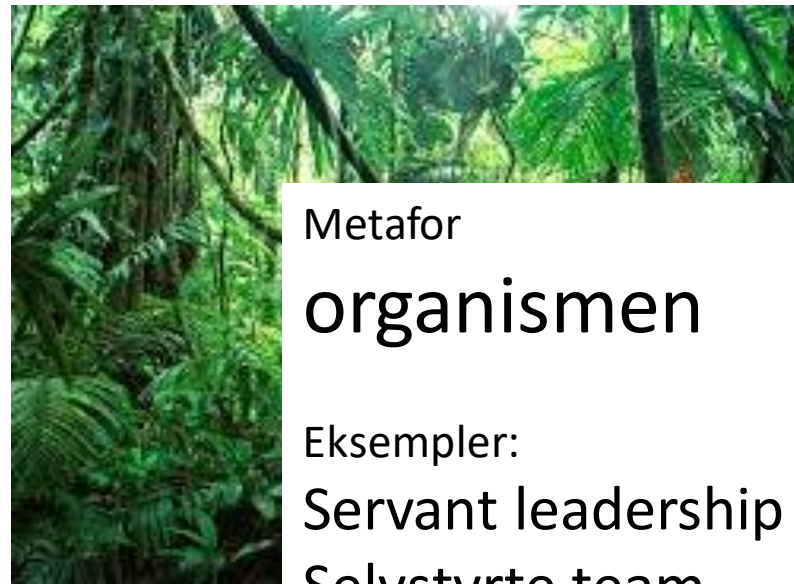

Moderne versus Post-moderne organisasjoner

Metafor
maskineriet

Eksempler:
Byråkratiet
Scientific management
Evidencebasert praksis

Metafor
organismen

Eksempler:
Servant leadership
Selvstyrte team

Moderne versus Post-moderne organisasjoner: læring

Metafor

maskineriet

Noe som skal planlegges,
Styres og korrigeres

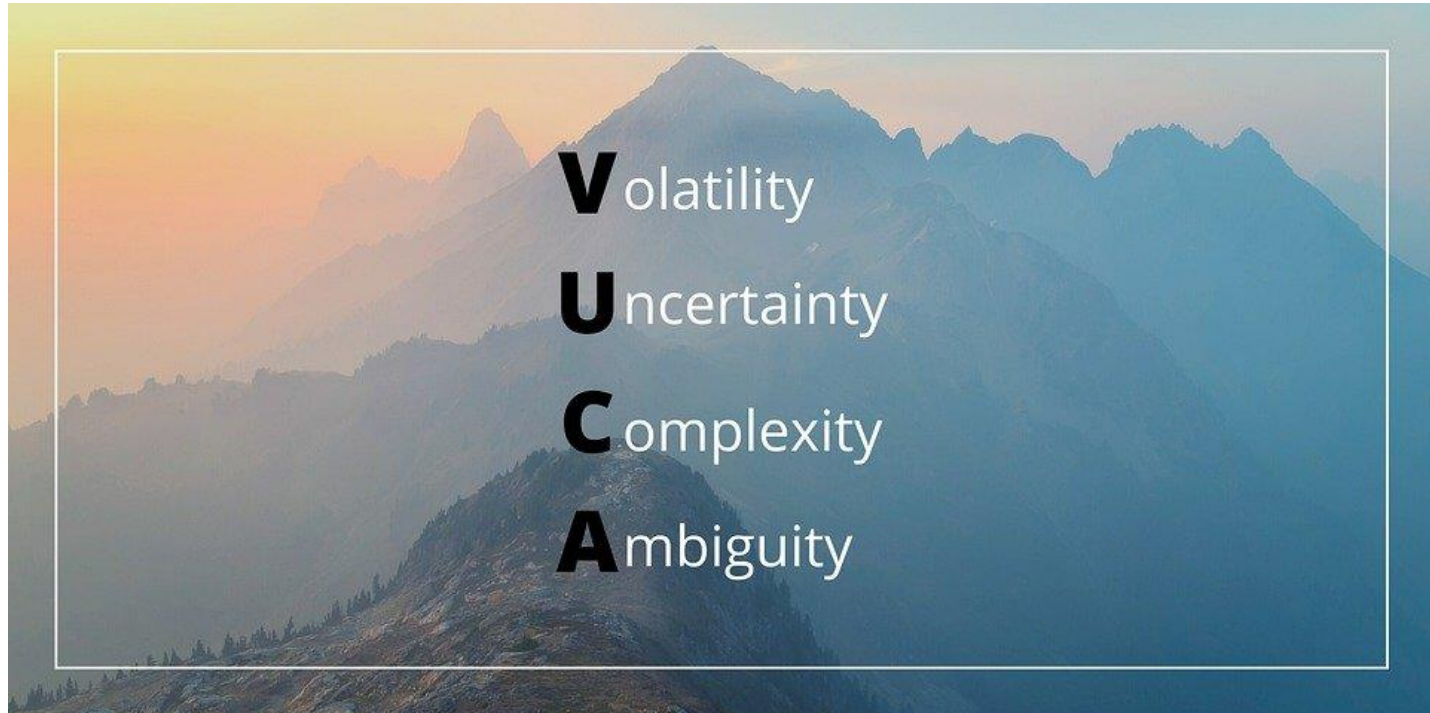

Metafor

organismen

Noe som skal vokse, gro og
(eventuelt) tilrettelegges for

VUCA – tid for paradokser, kompromisser og hybrider?

Å lære gjennom erfaring og tenking

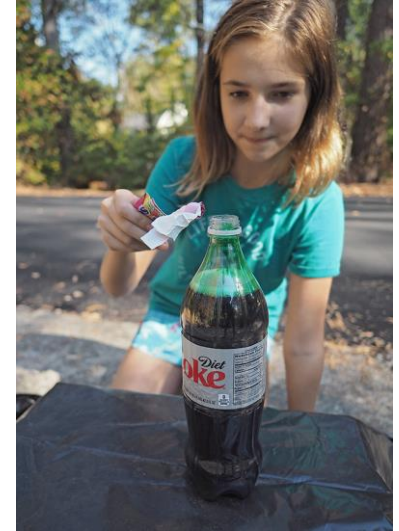

Konkret
erfaring

Observasjon
og refleksjon

Utprøving i
nye
situasjoner

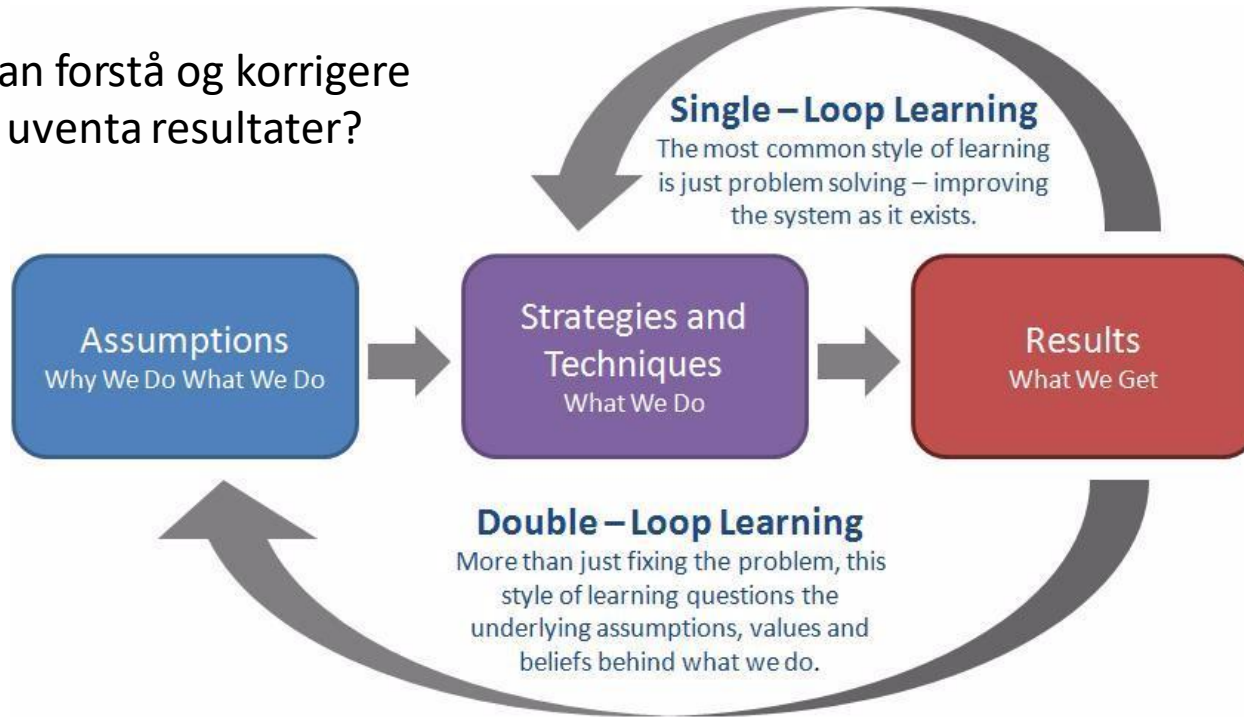
Eablering
av abstrakte
begreper

Kolbs læringsssyklus

Ikke ta alt for gitt?

Hvordan forstå og korrigere feil og uventa resultater?

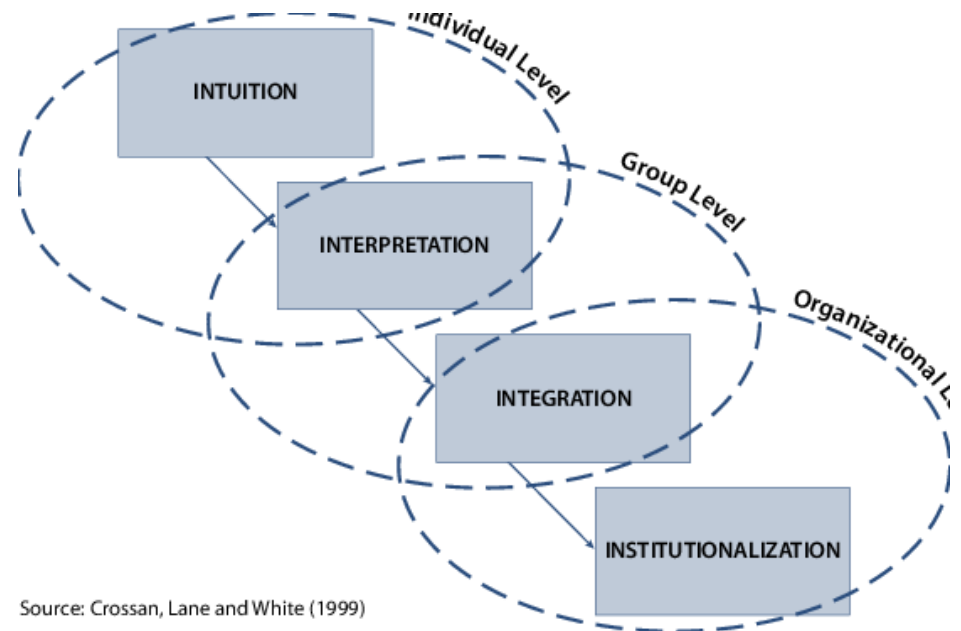

Fra person til organisasjon

Lave, J., & Wenger, E. (1991). *Situated learning: Legitimate peripheral participation*. Cambridge university press.

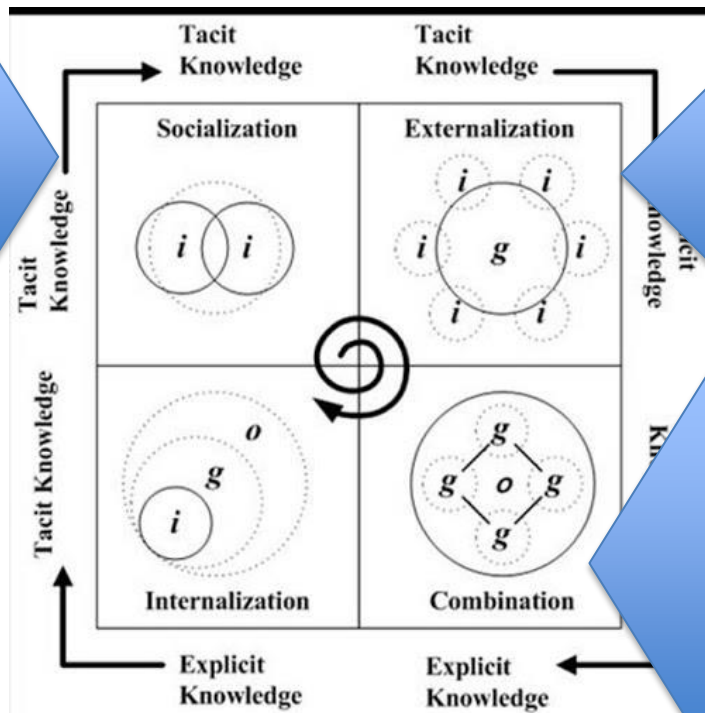
Source: Crossan, Lane and White (1999)

Fra inni hodet til ute i salen og tilbake

- Samarbeid om oppgaver i «hverdagen»
- Onboarding, jobbtrotasjon etc

Opplæring og praktisk trening (reflektert praksis)

- Debrief etter prosesser/hendelser
- Problemanalyse (eks A3)

- Kartlegginger med tilbakelesing
- Strategiske medvirkningsprosesser
- Fagutvikling
- Undervisning
- Informasjon/kommunikasjon

Hvordan få til endring i store organisasjoner?

Commanding

Engineering

Teaching

Socializing

Den femte disiplinen

«The art of seeing the forest and the trees»

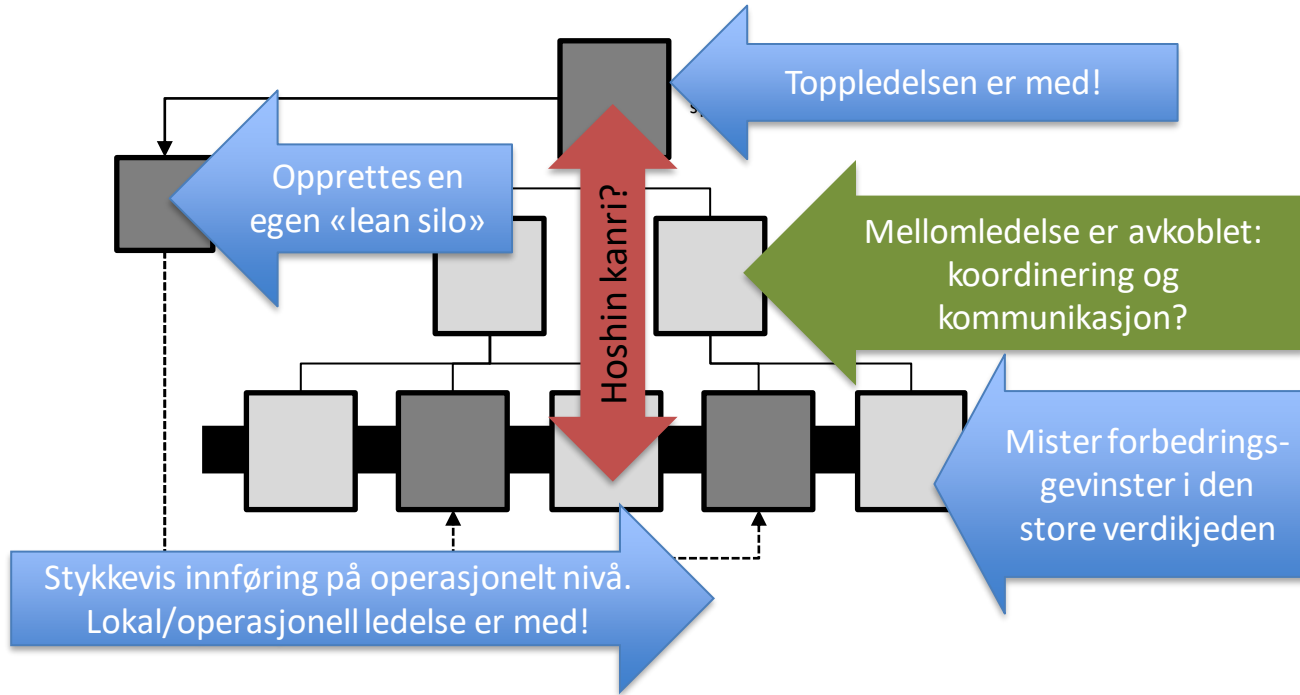

Senge, P. M. (1990). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*. Doubleday.

Illustrasjon: Agnete Daae-Qvale Holmemo

Når dinosaurene uteblir

Holmemo, M. D.-Q. & Ingvaldsen, J. A. (2016): By-passing the Dinosaurs? How middle managers become the missing link in lean implementation

Digitalisering eller dø

Publisert [Dagbladet](#) 8. februar 2015

Ingen trenger digitalisering mer enn Norge. Få kan lykkes be
Digitalisering kommer ikke av seg selv. Det er de tre grunnne
hindre for digitalisering i privat sektor og ta den fullt i bruk i c

Framtidig vekst i produktivitet vil primært komme gjennom

– Digitaliseri
brukes til og

– V dig

– Strategi
forsker. H

Oslomet – sto

PUBLISHED Ju

I årene fre
samfunne

Tidligere l
denne opp
organisasj

– Digitalis
teknologie

mye om å se muligheter for hva teknologien kan brukes
til og hvordan den kan bidra til at det går bra med
virksomheten din, sier Tale Skjølvik.

Svetlana Knyazewa, direktør for bedriftsmarkedet, og Anand Chopra-McGowan, europeisk direktør i General Assembly er i Norge for å fylle nordmenns digitale kunnskapsgap. Her er de på besøk i gründerkollektivet Mesh i Oslo. Foto: Javad Parsa

Nyheter Arbeidsliv

For to år siden ville ikke folk ha det om de fikk det gratis, nå står de på venteliste

Kan du søke i eposten din? Da har du høyere digital kompetanse enn nordmenn flest. Det største problemet er likevel norske ledere, sier Espen Andersen ved BI.

36 personer får diabetes hver dag i Norge.

Å forstå konsekvenser for lederskap

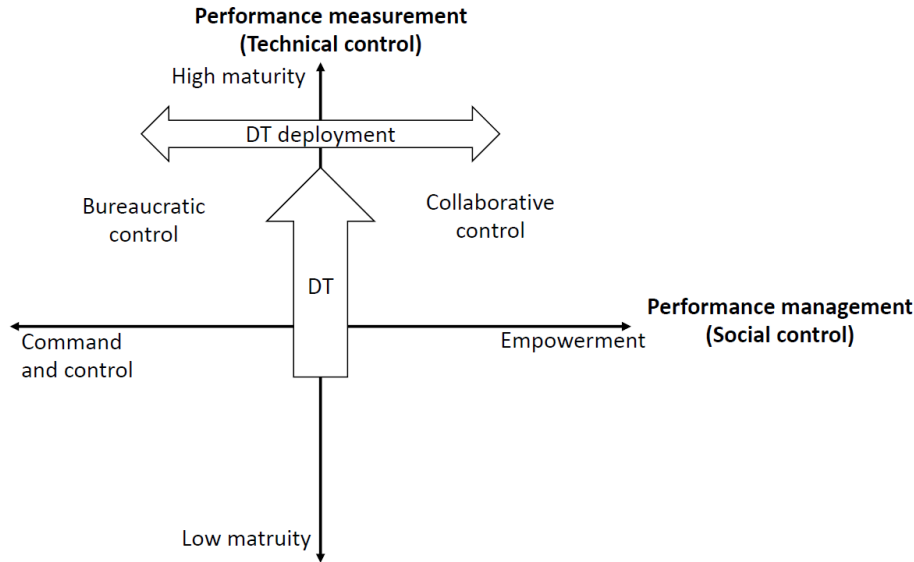

Figure 1. Illustration of how DTs interact with performance measurement and performance management based on Smith and Bititci's (2017) framework.

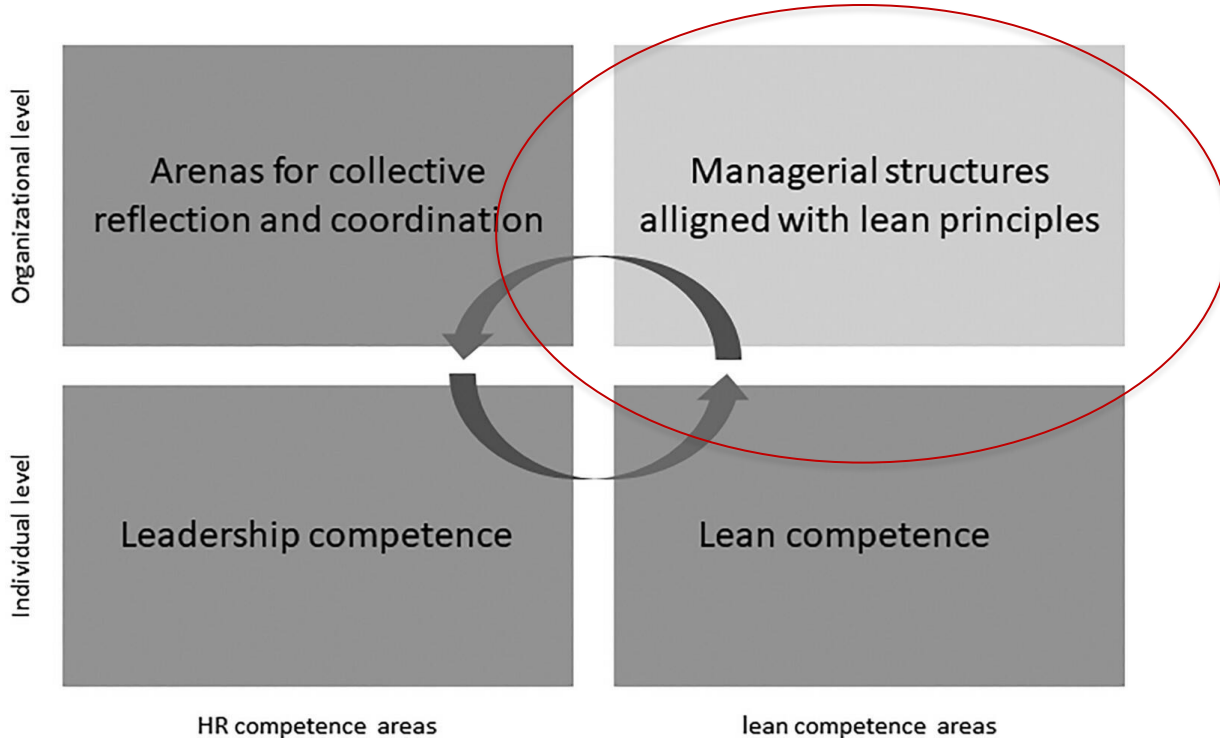

Ikke alltid vilje eller kunnskap det står på

Floyd, S. W., & Wooldridge, B. (1994). Dinosaurs or dynamos? Recognizing middle management's strategic role. *Academy of Management Perspectives*, 8(4), 47-57.

Når godt lederskap ikke er nok

Holmemo, M. D. Q., Ingvaldsen, J. A., & Powell, D. (2022). Beyond the lean manager: Insights on how to develop corporate lean leadership. *Total Quality Management & Business Excellence*, 1-13.

Trygt nok til å lære av feil?

Forstå hvorfor vi lærte?

«vanlig» vitenskapelig problem:

- Klarer vi å finne årsak-effekt-sammenhengen?
- Hva er risikoen for å endre en faktor? Eller la være?

Kulturutfordring:

- Tåler vi å sjekke oss selv?
- Tåler vi å bli sjekket?
- Blir feil tatt imot med glede?

Utholden nok til å lære å bli god?

Kransekake virker ikke her hos oss